Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

5. oktoober 2020*

Avalik teenistus – Ametnikud – Ametnik, kes on teenistusse asumisel Ühendkuningriigi kodanik – Ühendkuningriigi liidust väljaastumine – Teenistuskohariigi kodakondsuse saamine teenistuskäigu jooksul – Kodumaalt lahkumise toetuse maksmise lõpetamine – Võrdne kohtlemine – Diskrimineerimiskeelu põhimõte – Personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõige 1

Kohtuasjas T-18/19,

Colin Brown, elukoht Brüssel (Belgia), esindaja: advokaat I. Van Damme,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: T. Bohr ja D. Milanowska,

kostja,

keda toetab

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Bauer ja R. Meyer,

menetlusse astuja,

mille ese on ELTL artikli 270 alusel esitatud nõue esiteks tühistada komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti 19. märtsi 2018. aasta otsus, millega lõpetati hagejale kodumaalt lahkumise toetuse maksmine ja tema sõidukulude hüvitamine, ning teiseks ennistada need toetused alates 1. detsembrist 2017,

ÜLDKOHUS (neljas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja president S. Papasavvas, kohtunikud S. Gervasoni, P. Nihoul, R. Frendo (ettekandja) ja J. Martín y Pérez de Nanclares,

kohtusekretär: ametnik L. Ramette,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 27. veebruari 2020. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

I. Vaidluse taust

1 Hagejal Colin Brownil oli algul vaid Ühendkuningriigi kodaniku staatus ja ta elas seal kuni 1996. aastani. Ta õppis aastatel 1996 ja 1997 Itaalias ning seejärel Belgias septembrist 1997 kuni juunini 1998. Seejärel oli hageja 1. oktoobrist 1998 kuni 28. veebruarini 1999 Euroopa Komisjonis Brüsselis (Belgia) praktikal. Viimaks töötas ta 1. märtsist 1999 kuni 31. detsembrini 2000 Belgias erasektoris täistööajaga.

2 Hageja asus 1. jaanuaril 2001 komisjoni teenistusse. Komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet määras talle Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a alusel kodumaalt lahkumise toetuse.

3 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kodanikud hääletasid 23. juunil 2016 toimunud rahvahääletusel nende riigi Euroopa Liidust väljaastumise poolt. Pärast seda, kui Ühendkuningriigi parlament võttis 13. märtsil 2017 vastu 2017. aasta seaduse Euroopa Liidust väljaastumisest teatamise kohta (European Union (Notification of Withdrawal) Act 2017), andis Ühendkuningriigi peaminister 29. märtsil 2017 Euroopa Ülemkogule teada selle liikmesriigi kavatsusest astuda liidust ning Euroopa Aatomienergiaühendusest (Euratom) välja ELL artikli 50 lõike 2 alusel.

4 Hageja esitas 27. juunil 2017 taotluse Belgia kodakondsuse saamiseks, mille ta sai 3. novembril 2017. Ta teatas individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ametile oma seisundi sellisest muutusest 19. jaanuaril 2018.

5 Hagejale anti 23. veebruaril 2018 esiteks teada, et temale kodumaalt lahkumise toetuse maksmine lõpetati 31. oktoobril 2017, kuna ta sai Belgia kodakondsuse, ja teiseks, et selle tagajärjel lõpetatakse talle ka sõidukulude hüvitamine personalieeskirjade VII lisa artikli 8 alusel.

6 Pärast selgituste küsimist sai hageja 5. märtsil 2018 e-kirja, millest nähtus, et kodumaalt lahkumise toetuse maksmise lõpetamine oli personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b alusel põhjendatud asjaoluga, et ta elas alates 1997. aastast Belgias.

7 19. märtsil 2018 asendas individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet 23. veebruari 2018. aasta otsuse uue otsusega, millega määrati hagejale kodumaalt lahkumise toetuse maksmise ja sõidukulude hüvitamise lõpetamise kuupäevaks 1. detsember 2017 (edaspidi „vaidlustatud otsus“).

8 Hageja esitas 17. juunil 2018 kaebuse, mis jäeti ametisse nimetava asutuse 15. oktoobri 2018. aasta otsusega rahuldamata.

II. Menetlus ja poolte nõuded

9 Hagiavaldusega, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 11. jaanuaril 2019, esitas hageja käesoleva hagi.

10 Komisjon esitas kostja vastuse 20. märtsil 2019.

11 Kuna Üldkohtu kodade koosseisu muudeti, määras Üldkohtu president 25. märtsi 2019. aasta otsusega Üldkohtu kodukorra artikli 27 lõike 3 alusel kohtuasja uuele ettekandja-kohtunikule, kes kuulub viiendasse kotta.

12 Euroopa Liidu Nõukogu esitas 12. aprillil 2019 Üldkohtu kantseleisse avalduse astuda käesolevasse menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.

13 Hageja esitas 9. mail 2019 repliigi.

14 Üldkohtu viienda koja president andis 13. mai 2019. aasta otsusega nõukogule loa menetlusse astuda.

15 Komisjon esitas 18. juunil 2019 vasturepliigi.

16 Menetlusse astuja esitas oma seisukohad 25. juunil 2019 ja hageja esitas nende kohta oma seisukohad ettenähtud tähtaja jooksul.

17 Kuna Üldkohtu kodade koosseisu muudeti kodukorra artikli 27 lõike 5 alusel ja ettekandja-kohtunik kuulub nüüd neljanda koja koosseisu, siis määrati käesolev kohtuasi sellele kojale.

18 Neljanda koja ettepanekul otsustas Üldkohus kodukorra artikli 28 alusel anda kohtuasja üle laiendatud kohtukoosseisule. Üldkohtu asepresidendil paluti Üldkohtu üldkogu 4. oktoobri 2019. aasta otsuse „Kodade moodustamine ja kohtunike kodadesse määramine“ (ELT 2019, C 372, lk 3) kohaselt osaleda neljandas kojas laiendatud koosseisus, olles selle koja presidendi ülesannetes vastavalt kodukorra artikli 11 lõikele 4.

19 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul otsustas Üldkohus (neljas koda laiendatud koosseisus) esiteks avada menetluse suulise osa, teiseks esitada pooltele kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames kirjalikud küsimused, paludes neil nendele vastata kohtuistungil, ning kolmandaks nõuda Euroopa Parlamendilt, Euroopa Liidu Kohtult ja Euroopa Kontrollikojalt teavet Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 24 alusel. Selles teabenõudes sooviti teada, kuidas need kolm institutsiooni tõlgendavad personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõiget 1 ja kuidas nad seda kohaldavad juhul, kui ametnik või teenistuja, kellel on juba mõne liikmesriigi kodakondsus, saab teenistuskäigu jooksul selle riigi kodakondsuse, mille territooriumil asub tema teenistuskoht.

20 Poolte kohtukõned ning vastused Üldkohtu kirjalikele ja suulistele küsimustele kuulati ära 27. veebruari 2020. aasta kohtuistungil. Kohtuistungil paluti komisjonil ja nõukogul anda Üldkohtule teada nende kodumaalt lahkumise toetust saavate ametnike arv, kes on saanud oma teenistuskohariigi kodakondsuse, ning nende hulgast nende ametnike arv, kellele on selle toetuse maksmine lõpetatud.

21 Üldkohus palus 9. märtsil 2020 kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames komisjonil esitada nõukogu 11. detsembri 1959. aasta teabekirja, mille komisjon luges ette kohtuistungil.

22 Komisjon ja nõukogu edastasid ettenähtud tähtaja jooksul oma vastused Üldkohtu poolt kohtuistungil esitatud taotlustele ja menetlust korraldavale meetmele.

23 Hageja esitas 4. mail 2020 oma seisukohad nende andmete ja dokumendi kohta, mille komisjon ja nõukogu edastasid pärast kohtuistungit. Oma seisukohtades leidis hageja, et kahetsusväärselt on need andmed tema hinnangul ebatäielikud, ilma et ta oleks siiski taotlenud nende täiendamist.

24 Menetluse suuline osa lõpetati 14. mail 2020 ja kohtuasi jõudis nõupidamise faasi.

25 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus;

– kohustada kodumaalt lahkumise toetust ja sõidukulude hüvitamist ennistama alates 1. detsembrist 2017;

– kohustada välja maksma toetused ja kulud, mis on jäänud maksmata ajavahemikul 1. detsembrist 2017 kuni kuupäevani, mil ennistatakse tema õigus nendele toetustele, ning millele lisandub viivis;

– jätta juhul, kui Üldkohus nõustub hagiavalduses esitatud õigusvastasuse vastuväitega, personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b kohaldamata seni, kuni institutsioonid asendavad selle mittediskrimineerivate sätetega;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

26 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

27 Menetlusse astuja palub Üldkohtul jätta hagi rahuldamata.

III. Õiguslik käsitlus

A. Esimene nõue

28 Hageja põhjendab esimest nõuet, milles palutakse tühistada vaidlustatud otsus, nelja väitega, mis käsitlevad:

– personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a rikkumist;

– võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtte rikkumist, kuna vaidlustatud otsusega on seatud tema kodumaalt lahkumise toetus sõltuvusse tingimustest, mis on ette nähtud personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis b;

– võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtte rikkumist, kuna vaidlustatud otsuses on personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b tõlgendatud seda põhimõtet rikkudes;

– personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 õigusvastasuse vastuväidet.

29 Esimeses väites, mille võib jagada kaheks osaks, vaidleb hageja vastu sellele, et komisjon sai uuesti läbi vaadata tema õiguse kodumaalt lahkumise toetusele. Hageja väidab selle väite esimeses osas, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkt a ei võimalda seda õigust uue kodakondsuse saamisel uuesti läbi vaadata. Ta väidab teises osas, et komisjon oleks vähemalt pidanud arvesse võtma sundi, mida talle avaldas võimalik Ühendkuningriigi liidust väljaastumine. Esimese väite aluseks on seega mitte ainult personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a rikkumine, nagu märgib hageja, vaid ka selle sunni esinemine.

30 Teises väites, mille võib samuti jagada kaheks osaks, väidab hageja, et võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõte takistavad seda, et tema õigus kodumaalt lahkumise toetusele vaadatakse uuesti läbi personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis b ette nähtud tingimuste kohaselt. Ta väidab esimeses osas, et teda koheldi nii, nagu tal oleks olnud Belgia kodakondsus kümne aasta jooksul enne teenistusse asumist, kuigi ta oli sellel ajavahemikul Ühendkuningriigi kodanik. Ta märgib teises osas, et käesoleva juhtumi asjaoludel mõjutas selle sätte kohaldamine Ühendkuningriigi kodanikest ametnikke rohkem kui kõiki teisi.

31 Kolmandas väites peab hageja teise võimalusena silmas hüpoteesi, mille kohaselt miski ei takista komisjonil tema õigust kodumaalt lahkumise toetusele personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b alusel uuesti läbi vaadata, kuid ta väidab, et igal juhul oleks võrdsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtte tõttu pidanud seda sätet teisiti tõlgendama.

1. Esimene väide, et on rikutud personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a ja et esineb sund

32 Nagu eespool punktis 29 juba märgitud, vaidleb hageja esimeses väites vastu sellele, et Belgia kodakondsuse saamine oleks võinud õigustada seda, et tema õigus kodumaalt lahkumise toetusele vaadatakse uuesti läbi.

a) Esimene väiteosa, mille kohaselt on rikutud personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a

33 Hageja väidab, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkt a ei võimalda uuesti läbi vaadata ametniku õigust kodumaalt lahkumise toetusele põhjusel, et see ametnik on teenistuskäigu jooksul saanud selle riigi kodakondsuse, kuhu ta on teenistusse määratud. Arvestades kodumaalt lahkumise toetuse eesmärki, milleks on hüvitada teenistusse asumise kulud ja ebamugavused, mis eeldavad elukoha muutmist, saab olukorda selles etapis uuesti läbi vaadata üksnes teenistuskoha muutumise korral.

34 Personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Kodumaalt lahkumise toetust […] makstakse:

a) ametnikule:

– kes ei ole ega ole kunagi olnud selle riigi kodanik, mille territooriumil asub tema töökoht, ja

– kes kuus kuud enne institutsiooni teenistusse asumist lõppenud viie aasta jooksul ei elanud pidevalt ega tegelnud oma põhilise tegevusalaga selle riigi territooriumil Euroopas. Käesoleva sätte kohaldamisel ei võeta arvesse teisele riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile tehtud tööst tulenevaid asjaolusid;

b) ametnikele, kes on või on olnud selle riigi kodanik, mille territooriumil asub tema töökoht, kuid kes enne institutsiooni teenistusse asumise kuupäeva lõppenud kümne aasta jooksul elas alaliselt väljaspool selle riigi Euroopas asuvat territooriumi põhjusel, mis ei ole seotud tööga mõne riigi või rahvusvahelise organisatsiooni teenistuses.“

35 Neid sätteid, nagu ka kõiki liidu õiguse sätteid, mis annavad õiguse saada rahalisi toetusi, tuleb tõlgendada kitsalt (vt 18. juuli 2017. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* RN, T-695/16 P, ei avaldata, EU:T:2017:520, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).

36 Sellega seoses tuleb tõdeda, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõikes 1 ei ole sõnaselgelt ette nähtud võimalust vaadata uuesti läbi õigust kodumaalt lahkumise toetusele, võttes arvesse asjaolude muutumist ametniku teenistuskäigu jooksul.

37 Kuna aga kodumaalt lahkumise toetust makstakse igakuiselt, ei saa administratsioon jätkata selle maksmist, kui leiab aset sündmus, mis muudab oluliselt selle isiku olukorda, kellele seda toetust makstakse, kui sellel sündmusel on mõju tingimustele, millest sõltub selle toetuse andmine. Sellisel juhul ja vastava sätte puudumisel peab administratsioon selle olukorra uuesti läbi vaatama (vt selle kohta 26. juuni 2013. aasta kohtuotsus Achab *vs.* EMSK, F-21/12, EU:F:2013:95, punkt 26). Nimelt erinevalt otsuse kehtetuks tunnistamisest tagasiulatuvalt on kehtetuks tunnistamine edasiulatuvalt alati võimalik, kui enam ei esine seda otsust põhjendanud asjaolud. Sellega on nimelt tegemist avaliku teenistuse õiguses, kui töötasu komponentide jätkuvalt maksmine oleks õigusvastane. Seda on kinnitatud ka personalieeskirjade endi artiklis 85, milles vaikimisi on lubatud lõpetada alusetult makstavate summade tasumine (vt selle kohta 9. märtsi 1978. aasta kohtuotsus Herpels *vs.* komisjon, 54/77, EU:C:1978:45, punktid 38–40).

38 Lisaks, nagu Üldkohus on juba sedastanud, ei tulene personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a sõnastusest kuidagi, et kodumaalt lahkumise toetuse saamine oleks omandatud õigus (vt selle kohta 28. septembri 1993. aasta kohtuotsus Magdalena Fernández *vs.* komisjon, T-90/92, EU:T:1993:78, punkt 32).

39 Pealegi ei vaidle hageja vastu uuesti läbivaatamise põhimõttele kui sellisele, vaid piirdub väitega, et õigust kodumaalt lahkumise toetusele saab uuesti hinnata üksnes juhul, kui asjaomase ametniku teenistuskoht muutub, mitte siis, kui ta on saanud uue kodakondsuse.

40 Sellega seoses väidab hageja esiteks, et uue kodakondsuse saamine teenistuskäigu jooksul ei saa õigustada seda, et õigus kodumaalt lahkumise toetusele vaadatakse uuesti läbi, kuna personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis a sisalduv väljend „kes ei ole ega ole kunagi olnud“ teenistuskohariigi kodanik, viitab üksnes ametniku olukorrale teenistusse asumise hetkel, mis vastab hetkele, millal tehakse otsus selle toetuse kohta.

41 Tingimus, mille kohaselt kodumaalt lahkumise toetust makstakse ametnikule, kes „ei ole […] [teenistuskohariigi] kodanik“, on siiski sõnastatud kindla kõneviisi olevikus. Samuti, võttes arvesse, et selle toetuse maksmine on korduv, ei ole selle sõnastusega välistatud, et asjaomane ametnik peab kogu oma teenistuskäigu jooksul jätkuvalt vastama teenistuskohariigi kodakondsuse puudumise tingimusele, et tal see toetus personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a alusel säiliks (vt selle kohta 26. juuni 2013. aasta kohtuotsus Achab *vs.* EMSK, F-21/12, EU:F:2013:95, punkt 28).

42 Hageja leiab, et see kohtuotsus ei ole asjakohane, kuna erinevalt temast ei olnud kolmanda riigi kodanik M. Achab töölevõtmise ajal liikmesriigi kodanik ning selleks, et ta saaks tööle võtta, tehti talle selles suhtes erand. Asjaolu, et M. Achab ei olnud liikmesriigi kodanik, ei oma siiski tähtsust personalieeskirjade VII lisa artikli 4 seisukohast, mis põhineb teenistuskohariigi, mitte päritoluriigi kodakondsusel. Lisaks oli just teise kodakondsuse saamine teenistuskäigu jooksul see, mis põhjendas nii M. Achabi kui ka hageja puhul neile selle artikli lõike 1 punkti a alusel määratud kodumaalt lahkumise toetuse maksmise lõpetamist.

43 Pealegi ei ole asjaolu, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktiga a on kodumaalt lahkumise toetuse maksmine samuti seatud sõltuvusse asjaolust, et ametnik ei ole kunagi olnud teenistuskohariigi kodanik, takistuseks tõlgendusele, mille kohaselt selle kodakondsuse saamisega teenistuskäigu jooksul kaotatakse õigus sellele toetusele nimetatud sätte alusel.

44 Lisaks on personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 lähtealus nõukogu 18. detsembri 1961. aasta määruse nr 31 (EMÜ), nr 11 (Euratom), millega kehtestatakse Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ametnike personalieeskirjad (EÜT 1962, 45, lk 1385), esialgse redaktsiooni VII lisa artikli 4 lõikes 1. Nõukogu 11. detsembri 1959. aasta teabekirjast (vt eespool punkt 21) nähtub aga, et seadusandja uuris selle sätte vastuvõtmiseni viinud ettevalmistava töö käigus mitut kodumaalt lahkumise toetuse määramise kriteeriumi, kuid valis välja kodakondsuse kriteeriumi, kuna seda on „täpsem ja lihtsam kohaldada“ kui teisi kriteeriume, olles samas teadlik, et see kriteerium „ei lahenda kõiki probleeme ([eriti] topeltkodakondsuse puhul)“.

45 Eeltoodust tuleneb, et seadusandja ei soovinud reguleerida kõiki võimalikke olukordi, mis võivad tekkida, vaid otsustas eelistada sõnastust, mis enamikul juhtudel lihtsustab kodumaalt lahkumise toetuse õigust käsitlevate otsuste vastuvõtmist. Vastavalt eespool punktis 35 viidatud kohtupraktikale oleks ainult personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a teistsugune sõnastus võinud välistada selle toetuse igasuguse uuesti läbivaatamise teenistuskäigu jooksul pärast seda, kui on saadud uus kodakondsus.

46 Hageja väidab teiseks, et teenistuskohariigi kodakondsuse saamine pärast teenistusse asumist on vaid üks viis paljudest, kuidas selle riigiga sidemeid luua ja sinna lõimuda. Kohtupraktika kohaselt ei võimalda personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõige 1 ametisse nimetaval asutusel aga lõpetada

kodumaalt lahkumise toetuse maksmist põhjusel, et teenistusse asumisest tulenevad kulud ja ebamugavused on teenistuskäigu teataval ajahetkel piisavalt kompenseeritud või et ametnik on nüüd piisavalt sellesse riiki lõimunud.

47 Siinkohal olgu märgitud, et nõukogu 11. detsembri 1959. aasta teabekirjast (vt eespool punkt 21) nähtub, et kodumaalt lahkumise toetus oli mõeldud toetusena, mida „määratakse nende rahaliste kulude ja psühholoogiliste ebamugavuste kompenseerimiseks, mis tulenevad asjaolust, et teenistuja elab päritolukohast eemal“ ning et „teenistujatel säili[ksid] üldiselt perekondlikud suhted […] oma päritolukohaga“. Nagu väidavad nii hageja kui ka komisjon, võivad need ebamugavused aga kesta ja kulud tekkida kogu teenistuskäigu jooksul ja teenistuskäigu jooksul isegi suureneda, vaatamata teenistuskohariiki lõimumisele.

48 Samuti on leitud, et kodumaalt lahkumise toetuse eesmärk on kompenseerida erakorralised kulud ja ebamugavused, mis tulenevad liidu teenistusse asumisest (13. juuli 2018. aasta kohtuotsus Quadri di Cardano *vs.* komisjon, T-273/17, EU:T:2018:480, punkt 44, ja 28. veebruari 2019. aasta kohtuotsus Pozza *vs.* parlament, T-216/18, ei avaldata, EU:T:2019:118, punkt 24) ametnikele, kes on selleks, et nad saaksid oma teenistuskohustusi püsivalt täita ja järgida personalieeskirjade artiklit 20, kohustatud viima oma elukoha üle elukohariigist teenistuskohariiki (vt selle kohta 16. mai 2007. aasta kohtuotsus F *vs.* komisjon, T-324/04, EU:T:2007:140, punkt 47).

49 Selliselt kehtestatud kodumaalt lahkumise toetus võimaldab, nagu märgib nõukogu, töölevõtmist liidu liikmesriikide kodanike hulgast võimalikult laialt geograafiliselt alalt vastavalt personalieeskirjade artikli 27 esimesele lõigule ning nii soodustada geograafilist tasakaalu Euroopa avalikus teenistuses, mille puhul on pealegi tegemist nõudega, mis on liidu vaimus (vt selle kohta 4. märtsi 1964. aasta kohtuotsus Lasalle *vs.* parlament, 15/63, EU:C:1964:9, lk 73).

50 Seda silmas pidades nägi seadusandja üksnes ette, et ametniku lõimumine tema teenistuskohariiki välistab kodumaalt lahkumise toetuse maksmise, kui lõimumine tuleneb sellest, et isik „kuus kuud enne institutsiooni teenistusse asumist lõppenud viie aasta jooksul [elas] [seal] pidevalt [või tegeles] oma põhilise tegevusalaga“. Teisisõnu välistas seadusandja neid täpsustusi tehes selle, et lõimumine, mis tuleneb asjaolust, et asjaomane ametnik on oma teenistuskäigu jooksul valinud oma alaliseks elukohaks teenistuskohariigi ja seal töötab, võiks takistada selle toetuse maksmist.

51 Nagu on märgitud eespool punktides 41–45, ei välistanud seadusandja personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a sõnastuse valikul seevastu seda, et lõimumise erivorm, milleks on teenistuskohariigi kodakondsuse saamine pärast teenistusse asumist, kujutab endast olukorra olulist muutust, mis võib kaasa tuua kodumaalt lahkumise toetuse maksmise lõpetamise. Seda valikut tehes jäi seadusandja ulatusliku kaalutlusõiguse piiridesse, mis tal liidu ametnike töötingimuste kindlaksmääramisel on (vt selle kohta 22. detsembri 2008. aasta kohtuotsus Centeno Mediavilla jt *vs.* komisjon, C-443/07 P, EU:C:2008:767, punkt 91, ja 4. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Angé Serrano jt *vs.* parlament, C-496/08 P, EU:C:2010:116, punkt 86), sealhulgas töötasu valdkonnas (vt selle kohta 13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Carpenito *vs.* nõukogu, T-543/16 ja T-544/16, ei avaldata, EU:T:2018:955, punkt 60).

52 Neil asjaoludel ei rikkunud individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a, kui ta asus seisukohale, et teenistuskäigu jooksul teenistuskohariigi kodakondsuse saamise tagajärjeks peab olema õiguse kodumaalt lahkumise toetusele uuesti läbivaatamine.

53 Seega ei ole esimese väite esimene osa põhjendatud.

b) Teine väiteosa, mille kohaselt komisjon ei võtnud arvesse võimalikust Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest tulenevat survet

54 Hageja selgitab, et komisjon oleks pidanud arvesse võtma asjaolu, et ta oli sunnitud taotlema Belgia kodakondsust, kuna sellel ajal näis see olevat ainus lahendus säilitada oma ametikoht Ühendkuningriigi liidust väljaastumise korral. Nimelt ei andnud volinike kolleegium enne 28. märtsi 2018 Ühendkuningriigi kodanikest ametnikele tagatist, et neid ei vabastata automaatselt ametist, juhul kui neil ei ole väljaastumise jõustumise korral enam mõne liikmesriigi kodakondsust.

55 Väite selle osa analüüsimiseks tuleb kõigepealt meenutada, nagu hageja õigesti väidab, et personalieeskirjade artiklist 49 koostoimes personalieeskirjade artikli 28 punktiga a tuleneb, et ametniku, kes ei vasta enam tingimusele, et ta on ühe liidu liikmesriigi kodanik, võib ametisse nimetava asutuse põhjendatud otsusega automaatselt tagandada.

56 Samuti tuleb märkida, et poolte vahel ei ole vaidlust selles, et Ühendkuningriigi kodanikest ametnikud ei saanud mingit tagatist, et personalieeskirjade artikkel 49 ei ole neile kohaldatav juhul, kui Ühendkuningriigi väljaastumine toimub enne, kui hageja on taotlenud ja ka saanud Belgia kodakondsuse 27. juunil 2017. Nagu hageja nendib, otsustas komisjon alles 28. märtsil 2018, et ametisse nimetav asutus ei kasuta selle sätte alusel oma kaalutlusõigust, välja arvatud juhul, kui see on nõuetekohaselt põhjendatud erijuhtudel, nagu huvide konflikt või see tuleneb rahvusvahelistest kohustustest.

57 Viimaks olgu rõhutatud, et ainuüksi see, et Ühendkuningriik teatas oma kavatsusest liidust välja astuda, ei muutnud tema kodanike õiguslikku olukorda (vt analoogia alusel 26. novembri 2018. aasta kohtuotsus Shindler jt *vs.* nõukogu, T-458/17, EU:T:2018:838, punkt 44).

58 Olles seda täpsustanud, võtab hageja selle aluseks, et komisjonil on väidetavalt kohustus võtta arvesse survet, mille all hageja oli, kohtupraktika, mis käsitleb personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõiget 3. Vastuseks kohtuistungil esitatud küsimusele täpsustas hageja, et surve, millele ta oma menetlusdokumentides viitab, võib endast kujutada vääramatut jõudu, mille tingimused on käesoleval juhul täidetud.

59 Mis puudutab personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõiget 3, siis tuleb meenutada, et selle sättega võrdsustatakse ametnik, kes on abiellumise teel automaatselt ja ilma võimaluseta sellest loobuda saanud teenistuskohariigi kodakondsuse, ametnikuga, kes ei ole kunagi olnud selle riigi kodanik.

60 Hageja ei vaidle vastu sellele, et see säte kui selline ei ole käesolevas asjas asjakohane. Ta väidab siiski, et see säte kinnistab kohtupraktikat, mis ise põhineb tõdemusel, et kui abielu sõlmimise otsus on vabatahtlik, antakse abieluga teatud liikmesriikide õiguses automaatselt abikaasale kodakondsus, ilma et tal oleks võimalik sellest loobuda. Hageja leiab, et see olukord on võrreldav olukorraga, milles ta nüüd on. Ta on nimelt arvamusel, et kuigi tema tahe jätkata komisjonis töötamist pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust tuleneb isiklikust valikust, on Belgia kodakondsuse saamine talle seevastu peale sunnitud.

61 Sellega seoses tuleb meenutada kohtupraktikat, millele hageja viitab ja mis oli personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 3 lähtealus. Euroopa Kohus otsustas 20. veebruari 1975. aasta otsuses Airola *vs.* komisjon (21/74, EU:C:1975:24, punkt 12), et kodakondsus, mille on abielu tõttu teise liikmesriigi kodanikuga sunnitud võtma naissoost ametnik, ilma et tal oleks sellest võimalik loobuda, tuleb jätta tähelepanuta põhjusel, et personalieeskirjade VII lisa artiklit 4 tuleb tõlgendada nii, et sellega välditaks mõlemast soost ametnike, kes on võrreldavas olukorras, mis tahes põhjendamatut erinevat kohtlemist (20. veebruari 1975. aasta kohtuotsus Airola *vs.* komisjon, 21/74, EU:C:1975:24, punktid 9–11).

62 Sellest järeldub, et vastupidi sellele, mida väidab hageja, ei põhinenud see kohtupraktika iseenesest asjaolul, et ametnik oli sunnitud võtma teenistuskohariigi kodakondsuse, vaid pigem nende riigisiseste õigusnormide diskrimineerival laadil, millest ei saanud liidu õigust mõjutada lasta.

63 Võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu üldpõhimõtte, mis on aluseks kohtupraktikale, mis sai alguse 20. veebruari 1975. aasta kohtuotsusest Airola *vs.* komisjon (21/74, EU:C:1975:24), ja personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 3 rikkumist on käsitletud aga teises, kolmandas ja neljandas väites, mida analüüsitakse edaspidi.

64 Mis puudutab vääramatut jõudu ja kui eeldada, et sellest tulenev argument on vastuvõetav kui laiendus menetlusdokumentides esile toodud sunnile, siis erinevates liidu õiguse valdkondades väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et vääramatu jõu tunnuseks on kaks elementi: esiteks isiku tahtest sõltumatute ebatavaliste ja ettenägematute asjaolude esinemine (18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus Société Pipeline Méditerranée ja Rhône, C-314/06, EU:C:2007:817, punkt 23; 25. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, punkt 53, ja 28. mai 2013. aasta kohtumäärus Honnefelder *vs.* komisjon, T-130/13 P, EU:T:2013:276, punkt 19) ning teiseks see, et kuigi eespool viidatud asjaolud ei piirdu juhtumitega, kus kohustuse täitmine on täiesti võimatu, peavad need asjaolud olema siiski sellised, et kohustuse täitmiseks peaks tegema ülemääraseid pingutusi (vt selle kohta 17. detsembri 1970. aasta kohtuotsus Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, EU:C:1970:114, punkt 23; 15. detsembri 1994. aasta kohtuotsus Bayer *vs.* komisjon, C-195/91 P, EU:C:1994:412, punkt 32, ja 19. juuni 2019. aasta kohtuotsus RF *vs.* komisjon, C-660/17 P, EU:C:2019:509, punkt 37).

65 Siiski tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast samuti, et kuna mõistel „vääramatu jõud“ on liidu õiguse eri kohaldamisalades erinev sisu, tuleb selle tähendus määratleda sõltuvalt õiguslikust raamistikust, milles selle tagajärjed peavad tekkima (vt 25. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).

66 Käesolevas asjas tuleb kohtuasja konteksti arvestades asuda seisukohale, et hageja väidab oma argumentidega, et Ühendkuningriigi väljaastumine liidust, mille tõttu hageja seisis silmitsi automaatselt ametist tagandamise riskiga, kujutas endast vääramatu jõu olukorda, mis vabastas individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ameti kohustusest vaadata tema olukord uuesti läbi, arvestades Belgia kodakondsust, mille ta oli saanud.

67 Isegi kui Ühendkuningriigi kavatsus liidust välja astuda oli hageja isikust sõltumatu asjaolu, mis oli ebatavaline ja ettenägematu, ei võimalda hageja esitatud asjaolud aga tõendada, et tema olukorra uuesti läbivaatamine antud asjaoludel oleks olnud selle tagajärgi arvestades ülemäärane.

68 Hageja väidab tõesti, et arvestades Ühendkuningriigi kavatsust liidust välja astuda ja selle väljaastumise võimalikke tagajärgi Ühendkuningriigi kodanikest ametnikele, julgustas komisjon ise neid taotlema Belgia kodakondsust. Hageja esitab selle kohta e-kirja, mille komisjoni president saatis neile juba 24. juunil 2016. Tuleb siiski tõdeda, et selles e-kirjas piirdus komisjoni president neile selle kinnitamisega, et „uks [nende] ees ei sulgu“, et ta teeb koostööd teiste institutsioonide presidentidega, et nende ametnike kogemusest tõuseks üldsusele jätkuvalt kasu, ning et „personalieeskirju tõlgendatakse ja kohaldatakse Euroopa vaimus“. Sellest ei nähtu, et komisjon oleks huvitatud isikuid julgustanud saama nende teenistuskoha kodakondsust. Hageja esitab ka ühe meediaväljaande 3. mai 2018. aasta artikli, mis kajastab sama komisjoni presidendi seisukohavõttu, ning personali ja eelkõige personalihalduse eest vastutava komisjoni asepresidendi 29. jaanuari 2018. aasta mitteametliku koosoleku protokolli. See koosolek ja seisukohavõtt on siiski hilisemad kuupäevast, mil hageja sai Belgia kodakondsuse, ning seega ei saanud need teda täiendavalt innustada seda sammu astuma.

69 Kokkuvõttes ei selgu, et kodumaalt lahkumise toetuse maksmise lõpetamine oleks olnud ülemäära koormav, arvestades täielikku ja terviklikku tagatist, et hageja saab säilitada oma töökoha Ühendkuningriigi liidust väljaastumise korral, saades Belgia kodakondsuse.

70 Pealegi tuleb märkida, et kuigi Euroopa Kohus on otsustanud, et liikmesriigi liidust väljaastumine võib mõjutada märkimisväärselt kõigi liidu kodanike õigusi (10. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Wightman jt, C-621/18, EU:C:2018:999, punkt 64), ei ole ta siiski mõista andnud, et liidul oleks mis tahes kohustus selle mõju leevendada.

71 Järelikult tuleb vääramatu jõu hüpotees käesolevas asjas tagasi lükata, ilma et oleks vaja analüüsida, kas vaatamata sellele, et personalieeskirjade VII lisa artiklis 4 puudub sõnaselge viide vääramatule jõule, võib sellele siiski tugineda, arvestades selle sätte ülesehitust ja eesmärke.

72 Kõike eeltoodut arvestades ja kuna puudub sund, mida võiks õiguspäraselt arvesse võtta, ei ole vaja teha otsust hageja argumendi kohta, mis põhineb 26. juuni 2013. aasta kohtuotsusel Achab *vs.* EMSK (F-21/12, EU:F:2013:95) ja vajaduse korral teha vahet käesoleva juhtumi, mille puhul on tegemist sunniolukorraga, ja selle kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasja vahel, milles asjaomane isik oleks saanud oma teenistuskäiku jätkata isegi ilma Belgia kodakondsust saamata.

73 Sellest tuleneb, et esimese väite teine osa ei ole põhjendatud ja tuleb tervikuna tagasi lükata.

2. Teine väide, et on rikutud võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet, kuna hageja õigus kodumaalt lahkumise toetusele vaadati uuesti läbi personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis b ette nähtud tingimusi arvestades

74 Nagu on märgitud eespool punktis 30, väidab hageja hagiavalduse teises väites, et võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõttega on vastuolus see, kui komisjon vaatab tema olukorra personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b alusel uuesti läbi.

75 Selle väite analüüsimiseks tuleb kõigepealt märkida, et sisuliselt sõltub nende ametnike õigus kodumaalt lahkumise toetusele, kellel ei ole teenistuskohariigi kodakondsust, personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a järgi nende alalisest elukohast viie aasta jooksul enne teenistusse asumist, samas kui sama lisa artikli 4 lõike 1 punkti b kohaselt hinnatakse seda õigust ametnikel, kellel taoline kodakondsus on, arvestades kohta, kus on olnud nende alaline elukoht kümne aasta jooksul.

76 Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et ametnikele, kes ei ole teenistuskohariigi kodanikud, keeldutakse kodumaalt lahkumise toetuse maksmisest üksnes juhul, kui nad on selles riigis elanud kogu viieaastase viiteperioodi jooksul, samas kui selle riigi kodakondsusega ametnike puhul on asjaolu, et nad säilitasid alalise elukoha või nende alaliseks elukohaks sai isegi väga lühikeseks ajaks kümneaastasel viiteperioodil teenistuskohariik, piisav selleks, et kodumaalt lahkumise toetuse maksmisest keeldutakse või selle toetuse maksmine lõpetatakse (27. veebruari 2015. aasta kohtuotsus EMSK *vs.* Achab, T-430/13 P, EU:T:2015:122, punkt 54, ja 13. juuli 2018. aasta kohtuotsus Quadri di Cardano *vs.* komisjon, T-273/17, EU:T:2018:480, punkt 47).

77 Lõpuks tuleb meenutada, et olles tunnistanud, et hagejal on personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a alusel teenistusse asumisel õigus kodumaalt lahkumise toetusele, võttis individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet hagejalt selle õiguse sama lisa artikli 4 lõike 1 punkti b alusel, kuna nüüd tuleb teda käsitada ametnikuna, „kes on […] [oma teenistuskohariigi] kodanik“.

78 Hagiavalduse teise väite kahte osa tuleb analüüsida neid eeldusi arvestades.

a) Esimene väiteosa, mille kohaselt on rikutud võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet, võrreldes Belgia kodanikest ametnikega ja ametnikega, kes viisid oma põhihuvide keskme üle

79 Hageja väidab, et kohaldades tema suhtes personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b, kohtles komisjon samamoodi kahte erinevat isikute kategooriat, nimelt esiteks isikuid, kellel oli teenistusse asumise hetkel Belgia kodakondsus või üldisemalt teenistuskohariigi kodakondsus; kes olid selles sättes

ette nähtud kümneaastase viiteperioodi jooksul seal elanud ja kes võeti tööle ilma, et nad oleksid kodumaalt lahkunud, ning teiseks isikuid, kellel temaga sarnaselt ei olnud teenistusse asumise ajal kõnealust kodakondsust ning kelle kohta ei saanud seega erinevalt esimese kategooria isikutest eeldada, et neil on tihedad sidemed teenistuskohariigiga. Hageja väidab ka teistpidi, et teda koheldi erinevalt teistest ametnikest, kes nagu hagejagi tõid oma põhihuvide keskme üle, et asuda institutsioonide teenistusse, ja kes ometigi säilitasid õiguse saada kodumaalt lahkumise toetust.

80 Olgu märgitud, et kohtupraktika kohaselt on võrdsuse põhimõtte kohaselt keelatud käsitleda võrreldavaid olukordi erinevalt või erinevaid olukordi ühetaoliselt, välja arvatud juhul, kui see – olenevalt olukorrast kas erinev või võrdne kohtlemine – on objektiivselt põhjendatud (vt 22. septembri 2017. aasta kohtuotsus Wanègue *vs.* Regioonide Komitee, T-682/15 P, ei avaldata, EU:T:2017:644, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika). Sellega seoses tuleb arvesse võtta nii õiguslikke kui ka faktilisi olukordi (vt selle kohta 26. juuni 2013. aasta kohtuotsus Achab *vs.* EMSK, F-21/12, EU:F:2013:95, punkt 39).

81 Seejärel tuleb möönda, et kuna kodumaalt lahkumise toetuse saamise õiguse aluseks olevate tingimuste kindlaksmääramine kuulub institutsioonide kaalutlusõiguse alla, võib võrdsuse põhimõtet eirata vaid juhul, kui personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõige 1 tooks kaasa meelevaldse või ilmselgelt ebasobiva eristamise võrreldes selle eesmärgiga (vt 13. detsembri 2004. aasta kohtuotsus E *vs.* komisjon, T-251/02, EU:T:2004:357, punkt 124 ja seal viidatud kohtupraktika).

82 Käesolevas asjas tuleb samuti märkida, et kodakondsus, millele personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõige 1 tugineb, annab alust eeldada, et kodanikust isiku ja tema kodakondsusriigi vahel on suur hulk tihedaid sidemeid (vt selle kohta 11. juuli 2007. aasta kohtuotsus B *vs.* komisjon, F-7/06, EU:F:2007:129, punkt 39, ja 5. detsembri 2012. aasta kohtuotsus Bourtembourg *vs.* komisjon, F-6/12, EU:F:2012:175, punkt 26).

83 Kui üldiselt võtta arvesse kodakondsuse sellist tähendust, kodumaalt lahkumise toetuse eesmärki (vt eespool punkt 48) ja liidu seadusandjal olevat kaalutlusõigust (vt eespool punkt 81), võis seadusandja samuti õiguspäraselt eeldada, et töötajatel, kellel on või oli teenistuskohariigi kodakondsus, ei teki kulusid ja ebamugavusi, mille kompenseerimine on kodumaalt lahkumise toetuse eesmärk, vähemalt mitte sama intensiivselt kui töötajatel, kellel seda kodakondsust ei ole. Seega võis liidu seadusandja, ilma et ta oleks meelevaldselt või ilmselgelt ebasobivalt vahet teinud, teha ametnikel vahet vastavalt nende praeguse või varasema kodakondsuse kriteeriumi alusel. Samadel põhjustel oli seadusandjal samuti alus seada kodumaalt lahkumise toetuse määramisele ametnikele, kellel on või oli teenistuskohariigi kodakondsus, ranged tingimused – eelkõige tingimuse, et nende alaline elukoht on olnud väljaspool teenistuskohariiki kümneaastase viiteperioodi jooksul (vt analoogia alusel 4. detsembri 2008. aasta kohtuotsus Blais *vs.* EKP, F-6/08, EU:F:2008:160, punkt 102).

84 Hageja rõhutab siiski oma olukorra eripära. Ta väidab, et tal ei olnud personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis b ette nähtud kümneaastase viiteperioodi jooksul Belgia kodakondsust ning et isegi tema peamine huvide kese oli tol ajal Ühendkuningriigis Troonis, nagu komisjon tõdes tema teenistusse asumise ajal. Hageja leiab järelikult, et sellel sättel põhinev eeldus, mille kohaselt oli tal selles ajavahemikus suur hulk tihedaid sidemeid oma teenistuskohariigi Belgiaga, oli tema puhul põhjendamatu.

85 Nagu hageja väidab, põhineb personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b kohaldamine vaidlustatud otsuses fiktsioonil, kuna teda koheldi nii, nagu tal oleks olnud Belgia kodakondsus enne teenistusse asumist 2001. aastal, samas kui ta sai selle alles 17 aastat hiljem. Komisjon ei vaidle sellele vastu, vaid väidab, et kahe asjaolu kombineerimine vaidlustatud otsuses – nimelt teenistuskohariigi kodakondsuse saamine pärast teenistusse asumist ja hageja viibimine selle territooriumil enne tema töölevõtmist – kujutab endast mõistlikku lähenemist olukorrale, arvestades personalieeskirjade VII lisa

artikli 4 lõike 1 sõnastust, milles, olgu märgitud, ei ole ette nähtud erisätet sellise olukorra lahendamiseks, kus uus kodakondsus on saadud teenistuskäigu jooksul (vt eespool punktid 41, 44 ja 51).

86 Selles kontekstis tuleb nentida, et erinevalt kolimiskulude hüvitamisest ja sisseseadmistoetuse maksmisest on kodumaalt lahkumise toetus mõeldud maksmiseks kogu teenistusaja jooksul. Järelikult tuleb võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet järgida mitte ainult teenistusse asumise hetkel, vaid ka aja jooksul, kui õigus sellele toetusele vaadatakse asjaolude muutumise tõttu uuesti läbi.

87 Hageja suhtes personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b kohaldamata jätmine alates hetkest, mil ta sai Belgia kodakondsuse, tooks aga kaasa selle, et teda koheldaks soodsamalt kui Belgias institutsiooni teenistusse asunud sünnijärgseid Belgia kodanikke, kes pidid vastama selle sättega kehtestatud rangetele tingimustele, et saada kodumaalt lahkumise toetust kogu oma teenistuskäigu jooksul. Tõik, et hageja õigus kodumaalt lahkumise toetusele on seatud 2018. aastal pärast Belgia kodakondsuse saamist kahtluse alla, võimaldab teda kohelda samamoodi nagu Belgia kodanikke, kes oma sidemete tõttu Belgiaga kõnealust toetust ei saa.

88 Lisaks eristab hageja suhtes personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b kohaldamata jätmine teda ka Belgia kodanikest, kes on pikka aega tagasi katkestanud igasuguse sideme Belgiaga, kuid olid nii nagu hageja elanud seal kümneaastase viiteperioodi jooksul enne liidu teenistusse asumist ja sellesse riiki tööle asumist. Nimelt keeldutakse sellistele kodanikele personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b alusel kodumaalt lahkumise toetuse maksmisest (vt selle kohta 13. juuli 2018. aasta kohtuotsus Quadri di Cardano *vs.* komisjon, T-273/17, EU:T:2018:480, punktid 28, 46 ja 47).

89 Samuti tooks personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b kohaldamata jätmine hagejale, kes sai oma teenistuskäigu jooksul Belgia kodakondsuse, kaasa selle, et teda koheldaks soodsamalt kui sünnijärgset Belgia kodanikku, kes loobus Belgia kodakondsusest teise kodakondsuse, näiteks hagejal oleva Ühendkuningriigi kodakondsuse kasuks, kuid kes elas Belgias mõnda aega enne, kui ta seal institutsiooni poolt tööle võeti.

90 Lõpuks tuleb märkida, et selline ametnik nagu hageja, kes saab teenistuskohariigi kodakondsuse oma teenistuskäigu jooksul, ei ole enam samas olukorras kui ametnikud, kes ei ole väljendanud kavatsust muuta oma sidemed selle riigiga kodakondsuse saamise läbi ametlikuks. Kodakondsuse saamine loob selle riigiga vähemalt tihedamad poliitilised sidemed kui need, mis on sellega võrreldes tagatud teiste liikmesriikide kodanikele ELTL artikliga 22.

91 Lisaks, nagu komisjon kohtuistungil tunnistas ja nagu nähtub juba viidatud nõukogu 11. detsembri 1959. aasta teabekirjast (vt eespool punkt 21), on personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 puhul tegemist erinevate võimaluste kompromissi tulemusega. Selle eesmärk ei ole sõnaselgelt reguleerida kõiki olukordi ja probleeme, mis võivad tekkida, vaid pakkuda lihtsaid ja objektiivseid kriteeriume, mis on võimalikult lihtsalt kohaldatavad enamikul juhtudel (vt eespool punkt 45).

92 Juhul, kui on kehtestatud reegel kõige tihemini esinevate olukordade jaoks (*tel quod plerumque fit*), siis olgu märgitud, et kuigi marginaalsetel juhtumitel võib üldise ja abstraktse regulatsiooni kehtestamine kaasa tuua võimaliku negatiivse mõju, ei saa seadusandjale ette heita kategooriate kasutamist, kui see tugineb objektiivsetele teguritele ega ole oma olemuselt diskrimineeriv, kui arvestada sellega taotletavat eesmärki (vt selle kohta 15. jaanuari 1981. aasta kohtuotsus Vutera *vs.* komisjon, 1322/79, EU:C:1981:6, punkt 9, ja 15. aprilli 2010. aasta kohtuotsus Gualtieri *vs.* komisjon, C-485/08 P, EU:C:2010:188, punkt 81).

93 Hageja leiab siiski, et tema olukord viitab süsteemsele probleemile personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 tõlgendamisel, mis võib mõjutada laia kategooriat ametnikke.

94 Siiski nähtub sellest meediaväljaande artiklist, millele hageja viitab, et komisjoni isikkoosseisu kuulus asjaolude toimumise ajal 32 847 isikut. Lisaks nähtub teabest, mille komisjon Üldkohtu palvel esitas (vt eespool punkt 20), et tema töötajatest 98, kes olid teenistusse asumisel Ühendkuningriigi kodanikud ja töötavad Brüsselis, said Belgia kodakondsuse pärast liidust väljaastumise rahvahääletust. Komisjoni esitatud arvude kohaselt säilis nendest ametnikest 40-l kodumaalt lahkumise toetus, 23 ametnikule lõpetati selle maksmine ning 35 ametnikule lõpetati välismaal elamise toetuse maksmine, millele neil oli varem õigus personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 2 alusel. Lõpuks tuleb märkida, et vastavalt meediaväljaande artiklile, millele hageja viitab, on kõiki teenistuskohti kokku arvestades komisjoni teenistuses pärast Ühendkuningriigi väljaastumist ikka veel 700 selle riigi kodanikku. Mis puudutab nõukogu, siis tema poolt Üldkohtule esitatud arvude kohaselt oli eespool nimetatud rahvahääletuse ajal üksnes Ühendkuningriigi kodanikest ametnikke ja teenistujaid 80 ning Ühendkuningriigi liidust tegeliku väljaastumise kuupäeval oli see arv 30, kusjuures erinevus on seletatav ametist lahkumiste või teise kodakondsuse saamisega. Täpsemalt teatasid 14 Ühendkuningriigi kodanikust ametnikku või teenistujat, et nad on sellel ajavahemikul saanud Belgia kodakondsuse. Pärast seda, kui nende olukord kodakondsuse saamise järgselt uuesti läbi vaadati, lõpetati neist kolmele kodumaalt lahkumise toetuse ja seitsmele välismaal elamise toetuse maksmine.

95 Parlamendilt, Euroopa Liidu Kohtult ja kontrollikojalt (vt eespool punkt 19) nõutud teabest ilmneb, et Euroopa Liidu Kohtus jätkatakse 52 ametnikule ja teenistujale, kes on saanud oma teenistuskäigu jooksul Luksemburgi kodakondsuse, kodumaalt lahkumise toetuse maksmist personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b alusel ning et kontrollikojas jäeti 23 Ühendkuningriigi kodanikust töötajast, kellele seda toetust maksti ja kes said Luksemburgi kodakondsuse, 20-le see toetus alles sama sätte alusel ning kolmele lõpetati selle maksmine, kuna nad olid Luksemburgis elanud kümme aasta jooksul enne teenistusse asumist.

96 Kõigist neist arvandmetest tuleneb seega, et olukord, millega hageja sõnul tuleb tal toime tulla, ei viita süsteemsele probleemile ning nagu märgib nõukogu, ei tegutsenud seadusandja õigusvastaselt, kui ta kasutas ligikaudu 50 000 liidu ametniku ja teenistuja kategooriatesse jagamiseks kodakondsuse kriteeriumi selleks, et määratleda, millistel juhtudel on neil õigus kodumaalt lahkumise toetusele.

97 Järelikult ei saa asuda seisukohale, et individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet rikkus võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet, kui ta tõlgendas personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõiget 1 kõigepealt nii, et sellega on lubatud hageja olukord uuesti läbi vaadata pärast seda, kui hageja on saanud Belgia kodakondsuse; seejärel nii, et uuesti läbivaatamine pidi toimuma selle sätte lõike 1 punkti b alusel; ning lõpuks nii, et selle jaoks tuleb võtta aluseks tema teenistusse asumisele eelnev kümneaastane viiteperiood.

98 Seda järeldust ei lükka ümber hageja argument, mille kohaselt tema kohtlemine nii, nagu ta oleks olnud kümneaastase viiteperioodi jooksul Belgias elav Belgia kodanik, viis selleni, et komisjon jättis tähelepanuta asjaolu, et enne selle kodakondsuse omandamist teenistuskäigu jooksul oli ta kasutanud oma õigust vabalt liikuda selleks, et ta võetaks tööle institutsioonide teenistusse. Hageja väidab sellega seoses, et Euroopa Kohus leidis 14. novembri 2017. aasta kohtuotsuses Lounes (C-165/16, EU:C:2017:862, punkt 49), et liikmesriigi sellise kodaniku olukorda, kes on kasutanud oma liikumisvabadust, liikudes teise liikmesriigi territooriumile ja elades seal seaduslikult, ei saa samastada puhtalt liikmesriigi sisese olukorraga ainuüksi asjaolu tõttu, et see kodanik on selle elamise jooksul saanud lisaks oma päritolukodakondsusele ka vastuvõtva liikmesriigi kodakondsuse.

99 Siiski tuleb tõdeda, et nimetatud kohtuotsuses oli küsimus selles, kas liikmesriigi kodanik, kes kasutas oma õigust vabalt liikuda ja elada teises liikmesriigis, võis veel tugineda ELTL artikli 21 lõikes 1 ette nähtud õigusele vabalt liikuda ja elada selles teises liikmesriigis, kuigi ta oli omandanud selle teise riigi kodakondsuse, ning kas ta võis sellest tulenevalt tugineda ka õigusele elada selles riigis tavalist pereelu, elades seal koos oma pereliikmetega, nimelt oma kolmanda riigi kodanikust abikaasaga, kes viibib riigis ebaseaduslikult (14. novembri 2017. aasta kohtuotsus Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, punktid 51 ja 52).

100 Käesoleval juhul ei ole hageja aga tõendanud, et vaidlustatud otsus riivaks tema õigusi Belgias, mis tulenevad ELTL artikli 21 lõikest 1. Vastupidi, vastuseks talle kohtuistungil esitatud küsimustele märkis hageja, et tema abikaasal on nimelt Prantsuse kodakondsus ja et tema perekond elab Prantsusmaal, mitte Belgia territooriumil. Lisaks ei põhine vaidlustatud otsus hageja olukorra samastamisel puhtalt riigisisese olukorraga. See tugineb üksnes asjaolule, et kuivõrd ta oli kasutanud oma õigust teiste liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada, oli tema alaline elukoht kümneaastase viiteperioodi jooksul personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b tähenduses teenistuskohariigis, mille kodakondsuse ta hiljem sai.

101 Arvestades eeltoodut ei ole teise väite esimene osa põhjendatud.

b) Teine väiteosa, mille kohaselt on rikutud võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet Ühendkuningriigi kodanikest ametnike kahjuks

102 Hageja väidab, et antud juhtumi asjaoludel on vaidlustatud otsuse aluseks olev personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b tõlgendus diskrimineeriv, kuna see mõjutab tegelikult Ühendkuningriigi kodanikest ametnikke rohkem kui kõiki teisi. Ühendkuningriigi liidust väljaastumise vaatepunktist olid nad tegelikult ainsad, kes pidid saama uue kodakondsuse, et mitte kaotada oma töökohta. Hageja sõnul ei ole selline diskrimineerimine kodumaalt lahkumise toetuse eesmärgi seisukohast põhjendatud.

103 Komisjon märgib siiski õigesti, et teise kodakondsuse saamine ei ole olukord, mis puudutab üksnes Ühendkuningriigi kodanikke, ning et sellisel juhul on töötajate haldusliku seisundi uuesti läbivaatamine asjakohane kõigi suhtes.

104 Nii juhtis komisjon oma 2016. aasta veebruari teatises nr 18 ehk enne Ühendkuningriigi liidust väljaastumise rahvahääletust, mis toimus 23. juunil 2016, kõigi oma töötajate tähelepanu asjaolule, et teenistuskohariigi kodakondsuse saamine teenistuskäigu jooksul võib mõjutada õigust kodumaalt lahkumise toetusele ja muudab vajalikuks uuesti hindamise.

105 Lisaks oli komisjon selle seisukoha juba võtnud 14. aprilli 1981. aasta haldusteatises nr 317 välismaal elamise toetuse ja kodumaalt lahkumise toetuse kohta, mille levitamine toimus seega *in tempore non suspecto*, olemata kuidagi seotud Ühendkuningriigi liidust väljaastumise perspektiiviga.

106 Lisaks, arvestades eespool punkte 64–70, ei ole selge, et Ühendkuningriigi kodanikest ametnike poolt teenistuskohariigi kodakondsuse saamise tagajärjed olid sellised, et nende tõttu ei oleks komisjon pidanud uuesti läbi vaatamata hageja olukorda seoses tema õigusega saada kodumaalt lahkumise toetust.

107 Seega ei ole teise väite teine osa põhjendatud.

108 Järelikult tuleb teine väide tervikuna tagasi lükata.

3. Kolmas väide, et on rikutud võrdsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet, kuna vaidlustatud otsuses on personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b tõlgendatud seda põhimõtet rikkudes

109 Nagu on märgitud eespool punktis 31, väidab hageja kolmandas väites, et isegi kui eeldada, et komisjonil oli alust hageja õigus kodumaalt lahkumise toetusele personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b alusel uuesti läbi vaadata, ei ole komisjon diskrimineerimiskeelu põhimõtet arvestades tõlgendanud õigesti tingimust, et selle õiguse saamiseks peab asjaomane ametnik olema „ela[nud] alaliselt väljaspool [teenistuskoha]riigi Euroopas asuvat territooriumi“.

110 Hageja leiab, et selleks, et see tingimus oleks kooskõlas diskrimineerimiskeelu põhimõttega, oleks seda tulnud tõlgendada, võttes arvesse asjaolu, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõige 1 põhineb eeldusel, et ametnikul, kellel on ühe liikmesriigi kodakondsus, on selle riigiga hulk tihedaid sidemeid. Ta väidab, et seevastu ei saa ametnikult, kellel ei olnud kümneaastase viiteperioodi jooksul teenistuskohariigi kodakondsust, eeldada, et tal olid sellel hetkel nimetatud riigiga taolised sidemed. Seetõttu leiab hageja, et ametniku puhul, kes saab teenistuskohariigi kodakondsuse teenistuskäigu jooksul, ei tule personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis b sisalduvat alalise elukoha mõistet tõlgendada kitsalt, nagu seda tehakse ametniku puhul, kellel see kodakondsus oli juba enne teenistusse asumist. Seda mõistet tuleks pigem tõlgendada nii, nagu seda tehakse sama lisa artikli 4 lõike 1 punkti a raames ametniku suhtes, kellel niisugust kodakondsust ei olnud. Seega ametnikule, kes on saanud teenistuskohariigi kodakondsuse pärast teenistusse asumist, peaks lõpetama kodumaalt lahkumise toetuse maksmise üksnes siis, kui ta elas seal personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis b ette nähtud kümneaastase viiteperioodi jooksul alaliselt viis aastat või rohkem. Hageja väidab, et kui seda tõlgendust oleks järgitud, oleks komisjon pidanud tuvastama, et hageja elas sellel ajavahemikul alaliselt väljaspool teenistuskohta ja oleks pidanud säilitama oma õiguse kodumaalt lahkumise toetusele.

111 Tuleb siiski meenutada, et tõlgenduse kasutuselevõtmine on võimalik ainult siis, kui see on kooskõlas asjaomase sätte sõnastusega, ning et isegi kõrgemalseisva siduva normiga kooskõlalise tõlgendamise põhimõte ei või olla aluseks *contra legem* tõlgendamisele (vt analoogia alusel 19. septembri 2019. aasta kohtuotsus Rayonna prokuratura Lom, C-467/18, EU:C:2019:765, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika).

112 Personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis b viitab aga alaliselt elamise tingimus, millest sõltub kodumaalt lahkumise toetuse maksmine, elukohale, mis ei asu teenistuskohariigi territooriumil Euroopas, mistõttu, nagu nähtub eespool punktis 76 viidatud kohtupraktikast, on teenistuskohariigi kodakondsusega ametnike puhul, vastupidi, igasugune elamine selles riigis, isegi kui see on lühiajaline, piisav selleks, et keeldutaks toetuse määramisest või selle maksmine lõpetataks, kuna sellist elamist võib kvalifitseerida alalise elukohana. Lisaks puudutab see säte kümneaastast viiteperioodi, mistõttu ei saa selle kohaldamine tugineda viieaastasele viiteperioodile, mida ei ole seadusandja arvestusse kuidagi hõlmatud.

113 Järelikult, kui tõlgendada personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b hageja soovitud viisil nii, et ametnikule, kes on teenistuskäigu jooksul saanud teenistuskohariigi kodakondsuse, peaks kodumaalt lahkumise toetuse maksmise lõpetama üksnes siis, kui ta on selles riigis kümneaastase viiteperioodi jooksul enne teenistusse asumist alaliselt elanud viis aastat või rohkem, on see vastuolus selle sätte sõnastuse ja ulatusega, nagu seda on väljakujunenult kohtupraktikas tõlgendatud.

114 Lisaks, nagu on juba tõdetud eespool punktis 90, tähendaks see tõlgendus seda, et ametnikku, kes on saanud teenistuskäigu jooksul teenistuskohariigi kodakondsuse, koheldakse võrreldaval viisil ametnikega, kellel seda kodakondsust ei ole kunagi olnud ja kes ei ole sel viisil teinud ametlikuks hulka tihedaid sidemeid selle riigiga.

115 Järelikult tuleb tagasi lükata tõlgendus, mille hageja pakub välja mõistele „alaline elukoht“ personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b tähenduses, ja mille järgi see viitaks viieaastasele viibimisele teenistuskohariigis.

116 Sellest järeldub, et hageja väidab edutult, et ta ei katkestanud oma sidemeid Ühendkuningriigiga, mille kodakondsus tal pealegi säilib, ning et ta taotles Belgia kodakondsust üksnes oma töökoha säilitamiseks, ilma et tal oleks kavatsust jääda alaliselt Belgiasse.

117 Kodumaalt lahkumise toetuse eesmärgist, mida on meenutatud eespool punktides 44 ja 48, tuleneb nimelt, et küsimus ei seisne selles, kas hageja katkestas kontakti oma esimese kodakondsusriigiga või mitte, vaid selle kindlaks tegemises, kas tal oli viiteperioodil teenistuskohariigiga, mille kodakondsus

tal nüüd on, piisavalt sidemeid, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punktis b kindlaks määratud tingimusi arvestades tuleks talle kodumaalt lahkumise toetuse maksmisest keelduda. Just nii see käesolevas asjas ongi. Hageja alaline elukoht oli Belgias ja ta töötas seal vähemalt 1. märtsist 1999 kuni 31. detsembrini 2000. Sellega seoses ei oma tähtsust asjaolu – isegi, kui see leiab tõendamist –, et ta võttis töökoha vastu üksnes eesmärgiga, et teda võetaks tööle liidu institutsiooni. Töö olemasolu ja tegemine tulevases teenistuskohas ei ole töölevõtmise tingimus ning seda ei saa pidada töölevõtmist hõlbustavaks.

118 Lisaks ei saa personalieeskirjade VII lisa artiklist 4 kuidagi järeldada, et selle väljatöötajad omistasid erilise tähtsuse hetkele, mil isik viib oma elukoha välja riigist, mille kodanik ta on või on olnud, või niisuguse üleviimise tinginud põhjustele (25. septembri 2014. aasta kohtuotsus Grazyte *vs.* komisjon, T-86/13 P, EU:T:2014:815, punktid 58 ja 78).

119 Lisaks tähendaks Ühendkuningriigi ja Belgia kodaniku staatuse omavahel kaalumine, mille kohta hageja väidab, et ta seda tegi, ja selle asjaolu tunnistamine – nagu ta soovitab –, et esimene kodakondsus on tema jaoks ülekaalukas, tegeliku kodakondsuse teooria kohaldamist, mille Euroopa Kohus 14. detsembri 1979. aasta kohtuotsuses Deverd *vs.* komisjon (257/78, EU:C:1979:294, punkt 14) sõnaselgelt kõrvale jättis.

120 Viimaseks tuleneb hageja pakutud alalise elukoha mõiste tõlgenduse tagasilükkamisest, et hageja väidab edutult, et komisjon rikkus õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet, kui ta leidis vaidlustatud otsuses ühelt poolt, et hageja oli töölevõtmisel niivõrd lõimunud Belgia ühiskonda, et viimane pidi tõendama, et ta ei olnud kümne aasta jooksul enne teenistusse asumist Belgias elanud, samas kui teiselt poolt oli komisjon siis, kui ta tunnistas hageja töölevõtmise hetkel hageja õigust kodumaalt lahkumise toetusele, leidnud, et hageja ei olnud sinna lõimunud.

121 Kuna alaliselt elamise kriteerium on personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti a raames vähem range kui sama lisa artikli 4 lõike 1 punkti b puhul, võis individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet ilma endale vastu rääkimata ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet rikkumata järeldada, et hageja teenistusse asumisel makstakse kodumaalt lahkumise toetust esimesena nimetatud sätte alusel ning teha uuesti läbivaatamisel otsuse selle toetuse maksmise lõpetamise kohta teisena nimetatud sätte alusel pärast seda, kui hageja oli saanud Belgia kodakondsuse. Pealegi võib hageja sellele põhimõttele tugineda seda vähem, et komisjoni ametnikke teavitati sõnaselgelt tagajärgedest, mis neil tekiksid teenistuskohariigi kodakondsuse saamisel (vt eespool punktid 104 ja 105).

122 Eeltoodust järeldub, et kolmas väide ei ole põhjendatud.

4. Neljas väide, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõige 1 on õigusvastane

123 Teise võimalusena, juhul kui eelmised väited lükatakse tagasi, esitab hageja personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 õigusvastasuse väite, kuna see säte diskrimineerib tema olukorras olevaid isikuid ning seda esimese ja teise väite toetuseks esitatud põhjustel.

124 Kui selle vastuväitega nõustutakse, palub hageja, ilma et ta esitaks formaalselt eraldisesivaid nõudeid, Üldkohtul kohustada institutsioone seda sätet muutma nii, et niisugune diskrimineerimine kõrvaldataks.

125 Analüüsides kahte esimest väidet, millele viitamisega hageja piirdub, jõuti siiski järeldusele, et personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõige 1 ei ole iseenesest ega ka selle käesolevale asjale kohaldamisel diskrimineeriv.

126 Peale selle on hageja nõue, et Üldkohus kohustaks institutsioone personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõiget 1 muutma nii, et kõrvaldataks igasugune diskimineerimine, mitte üksnes põhjendamatu, vaid see ei ole ka Üldkohtu pädevuses, kuna Üldkohus ei saa institutsioonidele ettekirjutusi teha (vt selle kohta 27. veebruari 2018. aasta kohtuotsus Zink *vs*. komisjon, T-338/16 P, ei avaldata, EU:T:2018:98, punkt 39).

127 Sellest tuleneb, et neljas väide tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata ja nõue, mille hageja selles väites esitab, on vastuvõetamatu.

128 Kõike eeltoodut arvestades tuleb hageja tühistamisnõuded jätta rahuldamata.

B. Teine, kolmas ja neljas nõue

129 Oma teises ja kolmandas nõudes palub hageja Üldkohtul kohustada komisjoni maksma talle kodumaalt lahkumise toetust ja hüvitama selle toetusega seotud sõidukulud alates 1. detsembrist 2017, millele lisandub viivis.

130 Oma neljandas nõudes palub hageja Üldkohtul, juhuks, kui viimane nõustub hagiavalduses esitatud õigusvastasuse vastuväitega, lõpetada tema suhtes „personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 punkti b kohaldamine seni, kuni institutsioonid asendavad selle mittediskrimineerivate sätetega“.

131 Need nõuded tuleb siiski jätta rahuldamata, kuna need on seotud tühistamisnõuetega, mille kohta on just nenditud, et need ise tuleb rahuldamata jätta.

132 Sellest tuleneb, et hagi tuleb tervikuna jätta rahuldamata.

Kohtukulud

133 Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 135 lõikes 1 on siiski ette nähtud, et kui õiglus seda nõuab, võib Üldkohus otsustada, et kaotanud pool kannab lisaks enda kohtukuludele vaid osa vastaspoole kohtukuludest või ei mõista temalt üldse kohtukulusid välja.

134 Kodukorra artikli 138 lõike 1 järgi kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.

135 Käesoleva juhtumi asjaoludel leiab Üldkohus, et kumbki pool peab kandma oma kohtukulud ise. Peale selle kannab nõukogu kui menetlusse astunud institutsioon ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Jätta Colin Browni ja Euroopa Komisjoni kohtukulud nende endi kanda.

3. Jätta Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud tema enda kanda.

Papasavvas Gervasoni Nihoul

Frendo Martín y Pérez de Nanclares

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 5. oktoobril 2020 Luxembourgis.

Allkirjad